

**TÌNH YÊU-XÓT THƯƠNG
TRONG CÁI NHÌN ĐƯƠNG ĐẠI...**

- Hầu hết các trích đoạn Thánh kinh trong tập sách này lấy từ bản dịch Thánh kinh của Nhóm Phiên Dịch Các Giờ Kinh Phụng Vụ (với phép cho sử dụng của Nhóm).
- Ngoài một vài tài liệu trích dẫn không rõ tác giả, một số tài liệu khác được sử dụng trong tập sách này lấy từ nguồn phổ biến trên các trang mạng (với chú thích nguồn gốc).

TÌNH YÊU-XÓT THƯƠNG TRONG CÁI NHÌN ĐƯƠNG ĐẠI...

Dẫn vào

Chiều hôm qua, ngày 11-4-2015, *Tông sắc Dung mạo thương xót (Misericordiae vultus)* của Đức Thánh cha Phanxicô đã được chính thức công bố tại Đền thờ Thánh Phêrô. Tông sắc đã ấn định năm thánh ngoại thường về lòng thương xót của Thiên Chúa. Theo đó, năm thánh sẽ bắt đầu từ ngày 08 tháng 12 năm 2015 (Lễ Đức Mẹ Vô Nhiễm Nguyên Tội) đến ngày 09 tháng 11 năm 2016 (Lễ Chúa Kitô Vua).¹ Tông sắc giải thích những lý do khiến Đức Thánh cha Phanxicô tuyên bố Năm Thánh đặc biệt về lòng thương xót, đồng thời đề ra những đường hướng giúp sống tinh thần Năm Thánh sao cho tốt đẹp nhất.²

¹ Trước đó, ngày 31-3-2015, Radio Vatican đã thông báo: “Trong nghi thức công bố, một vị công chứng viên tông tòa sẽ đọc một số đoạn trong Tông sắc trước cửa Năm Thánh, sau đó Đức Thánh cha Phanxicô sẽ chủ sự Kinh Chiều I Chúa nhật Kính Lòng Chúa Thương Xót, qua đó ngài đặc biệt nhấn mạnh chủ đề cơ bản của Năm Thánh đặc biệt là Lòng Thương Xót của Thiên Chúa” (x. [http:// www.catholic.org.tw/vntaiwan/15news/15news0407.htm](http://www.catholic.org.tw/vntaiwan/15news/15news0407.htm)).

² Trước khi bắt đầu kinh chiều, tại tiền đường Đền thờ gần cửa Năm Thánh, trước sự hiện diện của gần 40 vị hồng y và 30 vị giám mục cùng rất nhiều vị chức sắc khác, Đức

Đức Thánh cha Phanxicô nhấn mạnh rằng, năm thánh sẽ bắt đầu từ ngày 08 tháng 12 năm 2015 tại Đền thờ Thánh Phêrô với hai lý do:

- Ngày 08 tháng 12 là ngày Lễ Đức Mẹ Vô Nhiễm Nguyên Tội: Đức Maria là đáng được Thiên Chúa thương và đặt là người thánh thiện và không tỳ ố trong tình thương “... để nhân loại không bị lẻ loi và lệ thuộc sự ác”; và
- Ngày 08 tháng 12 tới đây cũng là ngày kỷ niệm 50 năm bế mạc Công đồng Vaticanô II, một công đồng đã phá đổ những bức tường thành khép kín Giáo hội bằng thời gian quá lâu trong một thành trì đặc ân, để đưa Giáo hội đi “loan báo Tin mừng một cách mới mẻ”, sử dụng “liều thuốc thương xót, thay vì dùng những vũ khí ngắt nghèo”.³

Thánh cha Phanxicô đã đọc lời nguyện rồi trao Tông sắc cho Đức Hồng y Giám quản Đền thờ Thánh Phêrô, và ba đức hồng y của ba đền thờ khác, cũng như cho đại diện các giáo hội rải rác trên thế giới và cho bảy đức ông công chứng viên tông tòa. Một đức ông công chứng viên đã đọc vài đoạn trong Tông sắc trước Cửa Năm Thánh ở cuối Đền thờ Thánh Phêrô. Tông sắc gồm ba phần: trong phần đầu Đức Thánh cha Phanxicô đào sâu ý niệm thương xót; phần thứ hai trình bày một số gợi ý để cử hành Năm Thánh; phần thứ ba chứa đựng một số lời kêu gọi.

³ Kiểu nói của Đức Giáo hoàng Gioan XXIII.

Tại Việt Nam của chúng ta, có thể nói, cũng trong cùng một bầu khí vận hành của ơn Chúa Thánh Thần, trong sự nhạy bén sống đạo: cùng suy tư, cùng cảm thức với Giáo hội (*sentire cum Ecclesia*), mà ngay từ lúc trở về quê nhà – sau khi tham dự Thượng Hội đồng Giám mục Ngoại thường về Gia đình do Đức Thánh cha Phanxicô triệu tập tại Rôma từ ngày 05 tháng 10 đến ngày 19 tháng 10 năm 2014 vừa qua – Đức Tổng Giám mục Phaolô Bùi Văn Đọc, trong tư cách là Chủ tịch Hội đồng Giám mục Việt Nam, đã trả lời một bài phỏng vấn cách nền nã như sau: “Đường hướng chung của Thượng Hội đồng là...

... kết hợp tình thương và chân lý, lòng thương xót của Thiên Chúa và đòi hỏi bước theo Chúa Kitô trên con đường thập giá. Vì thế điều cốt yếu mà toàn thể Giáo hội vẫn phải kiên nhẫn thực hiện dưới sự hướng dẫn của Chúa Thánh Thần, là sự giáo dục đào tạo hết sức cần thiết cho các gia đình Kitô giáo hôm nay.⁴

Điều này làm chúng ta nhớ đến dịp cử hành Lễ kính Lòng Chúa Thương Xót lần đầu tiên (19-4-2009) cách hết sức long trọng tại Sài Gòn (kể từ

⁴ *WHĐ* (Báo Công giáo), <http://baoconggiao.com/vi/news/Giao-Hoi-Viet-Nam/Phong-van-Duc-GM-Phaolo-Bui-Van-Doc-sau-Thuong-Hoi-dong-Giam-muc-ve-Gia-dinh-4493>.

khi được chính thức công nhận).⁵ Hôm ấy, Đức Hồng y Gioan Baotixita Phạm Minh Mẫn đã ân cần nhắn nhủ:

Cuộc sống mỗi gia đình, mỗi dòng tu đều có những khó khăn thử thách, vì thế chúng ta hãy tín thác vào Chúa để vượt qua những khó khăn ấy.⁶

Vậy ra, để hướng lòng đến “Năm thánh đặc biệt về lòng thương xót”,⁷ bài viết “Tình yêu-xót thương trong cái nhìn đương đại...” xuất hiện lúc này như một điểm nhấn hết sức đặc biệt với ý thức rõ ràng và mạnh mẽ: “... quy tụ muôn loài trong trời đất dưới quyền một thủ lãnh là Đức Kitô”⁸ (*recapitulatio*). Bởi lẽ, chính Đức Giêsu Kitô trong ngày cánh chung, khi thời gian tới hồi viên mãn, sẽ là Đấng tiến dâng toàn thể tạo thành này – con người đã vấy mà cả động vật, thực vật và loài vô tri nữa – lên Thiên Chúa là Cha giàu lòng xót thương.

⁵ Tại khuôn viên Đại Chung viện Thánh Giuse Sài Gòn hôm ấy (19-4-2009), có khoảng 13.000 người tham dự Lễ kính Lòng Chúa Thương Xót (Chúa nhật thứ II Phục Sinh).

⁶ WHĐ, <http://www.hdgmvietnam.org/tphcm-le-kinh-long-chua-thuong-xot-thu-hut-hang-ngan-nguoi/223.63.8.aspx>.

⁷ Theo đó, tất cả chúng ta đều được kêu gọi sống lòng thương xót vì “lòng thương xót đã được áp dụng cho chúng ta trước tiên”.

⁸ Ep 1,10.

Một cái nhìn khái quát

Việc kính Lòng Chúa Thương xót bắt đầu vào thập niên 1930, khi nữ tu Maria Faustina Kowalska (1905-1938) để lại cuốn nhật ký tại tu viện Dòng Đức Mẹ Thương Xót ở Ba Lan.⁹ Đến năm 1980, Đức Giáo hoàng Gioan Phaolô II chính thức ban hành *Thông điệp Thiên Chúa giàu lòng thương xót (Dives in misericordia)*.¹⁰ Rồi đến ngày 30 tháng 4 năm 2.000, trong dịp lễ phong thánh cho Nữ tu Helene Faustina Kowalska (1905-1938), ngài đã thiết lập lễ kính lòng Chúa thương xót trong toàn thể Giáo hội.¹¹

Từ đó, việc hình thành các cộng đoàn Lòng Chúa Thương Xót cũng thường bao gồm hai ngày lễ bốn mạng chính yếu sau đây: (1) Kính lòng Chúa thương xót (Chúa nhật II Phục Sinh), và (2) Kính Thánh Tâm Chúa Giêsu (thứ sáu ngay sau lễ

⁹ Nữ tu Faustina ghi lại những cuộc trò chuyện thiêng liêng của mình với Chúa Giêsu: sứ điệp về lòng Chúa thương xót.

¹⁰ *Thông điệp Thiên Chúa giàu lòng thương xót* của Đức Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II xuất bản bằng nhiều thứ tiếng; riêng bản tiếng Anh được ban hành ngày 30 tháng 11 năm 1980.

¹¹ *Nhật ký của Thánh Faustina* cho biết: vào ngày 22 tháng 02 năm 1931 tại Tu viện Plock, Ba Lan, Chúa Giêsu đã hiện ra với Nữ tu Helene Faustina Kowalska (1905-1938) và qua vị nữ tu này, Chúa đã trao “một thông điệp về lòng Chúa thương xót” cho toàn thể nhân loại.

Mình Máu Thánh Chúa Kitô, ngay trước lễ Trái tim Vô nhiễm Đức Mẹ).¹²

Hòa điệu với tinh thần của *Thông điệp Thiên Chúa giàu lòng thương xót*, Đức Giáo hoàng Bênê-đictô XVI trong bài viết về “Lòng Thương xót của Chúa được thể hiện qua việc tha thứ...”:

Sau khi Chúa Giêsu nói về tình yêu thương xót của Chúa Cha, thì mọi sự đã thay đổi, không còn như trước nữa. Bây giờ chúng ta nhận biết Thiên Chúa là Cha của mình, đã yêu thương dựng nên chúng ta có tự do và lương tâm. Người Cha ấy đau khổ nếu chúng ta lầm đường lạc lối và vui mừng mở tiệc khi chúng ta quay về với Ngài.¹³

...

Các bạn thân mến, chúng ta hãy... đặt mình vào vị trí của cả hai người con, và trên hết,

¹² Tại Việt Nam, Phong trào sùng kính lòng Chúa thương xót đã xuất hiện và phát triển cách đặc biệt từ năm 2001, khởi đầu tại Tổng Giáo phận Sài Gòn-TP. HCM. Mỗi năm vào dịp lễ kính lòng Chúa thương xót, Chúa nhật II Phục Sinh, hàng vạn giáo dân từ rất nhiều nơi tề tựu về để tham dự thánh lễ, chăm chú nghe giảng giải và cố gắng đem ra thực hành.

¹³ WHĐ / Tin tổng hợp (15-3-2010), <http://www.hdgmvietnam.org/duc-thanh-cha-benedicto-xvi-long-thuong-xot-cua-chua-duoc-the-hien-qua-viec-tha-thu/1555.57.7.aspx>.

hãy chiêm ngắm trái tim của Người Cha. Hãy bước đến vòng tay của Cha đang dang rộng và hãy để cho Tình yêu thương xót của Ngài tái sinh chúng ta.¹⁴

Lời cuối, Đức Giáo hoàng Bênêdictô XVI cũng đã dâng lời cầu nguyện: “Lạy Đức Trinh Nữ Maria là Mẹ của Đấng giàu lòng thương xót, xin thương trợ giúp chúng con”.

Thế đấy, với khẩu hiệu chung là: “Lạy Chúa Giêsu, con tín thác vào Chúa”, các thành viên thuộc các cộng đoàn Lòng Chúa Thương Xót được huấn luyện để nhận thức ngày một sâu sắc hơn về nhân loại – trong muôn loài thụ tạo – được Thiên Chúa xót thương cách đặc biệt. Và vì thế, những quyết tâm sống phải được thực hiện: làm lan tỏa nhiều nhất có thể lòng thương xót của Chúa đối với bản thân, gia đình, cộng đoàn và xã hội. Các cộng đoàn Lòng Chúa Thương Xót luôn quyết tâm thực hiện thật tốt lời Chúa dạy, chuyên chăm hiện thực hóa 14 môi thương người.

Thật vậy, khi lần chuỗi lòng Chúa thương xót và châu Thánh Thể lúc 15 giờ hằng ngày, các thành viên thuộc các cộng đoàn lòng Chúa thương xót muốn bày tỏ tâm tình tha thiết tín thác vào lòng Chúa xót thương, muốn cầu xin ơn thực sự biết

¹⁴ WHĐ, *ibid.*

sống và đem ra thực hành “tình-yêu xót thương” (*merciful love, amour miséricordieux*).

Bởi lẽ, khi cảm và sống được “tình yêu-xót thương”, các thành viên được coi là đang áp dụng một trong những phương thể hiệu nghiệm nhất trong việc thánh hoá bản thân, gia đình và xã hội: (1) yêu mến Chúa hết lòng, hết linh hồn, hết trí khôn vì Chúa là “tình yêu-xót thương”; (2) cầu nguyện cho kẻ tội lỗi được ơn ăn năn sám hối; và (3) thực hành lòng Chúa thương xót đối với tha nhân, cũng như loan truyền lòng thương xót ấy đến cho tất cả mọi người.

Có lẽ cũng chính trong tâm tình này – tâm tình của “tình yêu-xót thương” – mà khi trích dẫn *Thông điệp Thiên Chúa giàu lòng thương xót (Dives in misericordia)* của Đức Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II, Đức Thánh cha Phanxicô trong *Tông sắc Dung mạo thương xót (Misericordiae vultus)*, đã nhấn mạnh đến sự cấp thiết phải loan báo và làm chứng về lòng thương xót trong thế giới ngày nay.

Tất cả cần được thực hiện với lòng hăng say mới mẻ và hoạt động mục vụ phải được đổi mới; bởi lẽ, đây cũng chính là yếu tố mang tính chất quyết định đối với uy tín của Giáo hội và công cuộc loan báo Tin mừng Đức Giêsu Kitô cho muôn dân, Tin mừng của “tình yêu-xót thương”.

Một câu chuyện minh họa

Câu chuyện rất cảm động sau đây về người mẹ sẵn sàng chịu mù, thậm chí hy sinh tính mạng của mình để con được sống có thể phản ánh – dù rất nhỏ – thế nào là “tình yêu-xót thương”.¹⁵ Câu chuyện đăng trên báo đời nhưng chất “Kitô giáo” rất rõ. Chẳng hạn, chị Yên, nhân vật chính rất đáng khâm phục, đã thực sự gây cảm động lớn cho người đọc:

Có thể nhiều người thấy cảm động bởi trong xã hội hiện nay, chuyện bỏ thai là quá phổ biến. Nhưng với riêng tôi thì khác. Dù chỉ ở trong bụng một ngày, tôi vẫn tin đó là một linh hồn, là giọt máu của mình. Mà đã là con mình thì chuyện hy sinh để cứu nó là trách nhiệm của người làm mẹ.¹⁶

Vâng, câu chuyện bắt đầu từ việc muốn giữ lại đứa con đang cưu mang trong bụng của chị Nguyễn Thị Yên, sinh 1981 tại Đông Lao, Đông La, Hoài Đức, Hà Nội. Chị đã từ chối điều trị bệnh ung thư vòm họng giai đoạn cuối: chấp nhận từ bỏ

¹⁵ Chuyện xảy ra vào khoảng cuối năm 2014 (bài đăng báo mạng lúc “07:00:00 17/03/2015”) (x. Baomoi.com, <http://www.baomoi.com/Chuyen-cam-dong-ve-nguoime-mu-san-sang-tu-bo-mang-song-de-sinh-con-ra/139/16167255.epi>).

¹⁶ Ibid.

đôi mắt, thậm chí cả tính mạng.¹⁷ Chứng kiến sự kiên cường đấu tranh với căn bệnh hiểm nghèo để giành giật mạng sống cho con (và cũng là cho bản thân) của chị Yên, nhiều người biết chuyện vẫn còn vô cùng xúc động.

Sinh ra và lớn lên trong một gia đình nghèo, chị Yên sớm phải bỏ dở việc học hành để đi làm công nhân. Tuy vậy, cuộc sống gia đình vẫn được xem là đang êm ấm hạnh phúc; cho đến tháng năm của thai kỳ đứ con đầu lòng, chị Yên phát hiện mình bị bệnh ung thư giai đoạn cuối:

Mới đầu, khi có kết quả xét nghiệm, chồng tôi lặng thinh, sắc mặt thay đổi hẳn nhưng vẫn nói rằng tôi chỉ bị bệnh nhẹ thôi, nếu ăn uống nghỉ ngơi điều độ là sẽ khỏe. Nhưng tôi thấy lạ lắm, nếu chỉ bị bệnh nhẹ thì tại sao tôi lại thấy mình yếu đến thế rồi ngay cả bố tôi, dù tuổi đã cao cũng lọ mọ từ quê ra thăm.¹⁸

Cuối cùng cũng biết mình bị ung thư vòm họng cấp độ 4, nếu muốn trị khỏi bệnh, buộc phải

¹⁷ Ibid. Hiện nay tuy bị mù, sức khỏe yếu, mọi sinh hoạt phải phụ thuộc vào người khác, chị Yên vẫn tin rằng, mình là người hạnh phúc bởi đã có thể sống sót và sinh con khỏe mạnh (dẫu đã phải trải qua những nỗi đau đớn tột cùng của căn bệnh ung thư).

¹⁸ Ibid.

bỏ đi đứa con của mình, chị Yên một mực khẳng định muốn giữ lại đứa con trong bụng:

Tôi chỉ nghĩ là nếu mình ác, mình bỏ thai thì sau này dù khỏi bệnh, liệu mình có thể có con nữa không. Mà dù mình có được đứa con khác thì suốt đời cũng sẽ luôn day dứt vì đã tự tay giết chết giọt máu của mình. Chỉ cần nghĩ rằng đứa con ấy sẽ oán mình rằng mẹ oi, đáng ra con được sống, tại sao mẹ lại nhẫn tâm giết con là tôi lại không đành lòng. Có chết tôi cũng không bỏ con.¹⁹

Trong suốt những ngày mang thai, dù bệnh tình phát tác đau đớn đến đâu, chị Yên không dùng bất cứ loại thuốc kháng sinh nào để có thể bảo vệ con. Hẳn cũng chính vì lý do đó mà bệnh tình của chị vốn đã trầm trọng, lại càng mau chóng trở nên trầm trọng hơn.²⁰

Đến tháng thứ bảy, khi không còn khả năng ăn uống được, tôi thực sự rất lo sợ. Con tôi rất nhỏ, bảy tháng rồi mà chỉ nặng có 1,3 kí lô.

¹⁹ Ibid.

²⁰ Khi thai nhi được khoảng 32 tuần tuổi, chị Yên gần như không thể ăn uống được gì vì bị những cơn đau hành hạ. Đôi mắt chị mờ dần, mắt trái của chị bị hỏng trước, rồi ngày lên bàn mổ, sau khi tiêm thuốc tê, mắt phải cũng hỏng luôn. Hiện nay, mắt chị vĩnh viễn không thể chữa khỏi vì dây thần kinh thị giác đã bị khối u phá hủy.

Tôi chỉ nghĩ là nếu mình không ăn được, mình chết không sao nhưng con cũng phải chết theo mình. Nghĩ thế, tôi thấy hoang mang và đau đớn vô cùng.²¹

Nhưng rồi tình yêu thương con vô bờ đã giúp chị chiến thắng tất cả. Sau 36 tuần mang thai quá vất vả và đau đớn, bé Cẩm Tú chào đời trong niềm vui mong chờ của cả gia đình. Theo đó, chị Yên thấy mình là người hạnh phúc: "... ông trời đã thương tôi, cho tôi được sống, được sinh con".²²

Hơn một năm qua, chị Yên sống nhờ vào sự giúp đỡ của rất nhiều người:

Sinh con xong, tôi tiến hành xạ trị và hóa trị tất cả chín lần, tiêu tốn hơn 100 triệu đồng. Nhà nghèo, không có tiền để chạy chữa nên phần đa số tiền ấy đều là nhờ sự quyên góp, ủng hộ của mọi người.²³

²¹ Baomoi.com, http://www.baomoi.com/Chuyen-camdong-ve-nguoi-me-mu-san-sang-tu-bo-mang-song-de-sinh-conra/139/161672_55.epi.

²² Ibid. Tưởng là sẽ chết nếu cô tình giữ lại thai nhi nhưng đến nay, bé Cẩm Tú đã được 16 tháng tuổi, chị Yên vẫn được ở bên con của mình. Có lẽ, sự kiên định của tình mẫu tử đã giúp chị chiến thắng bệnh tật.

²³ Ibid. Một chuỗi dài những ngày tháng đau khổ khi mang thai, chị Yên được an ủi sau khi sinh con, được báo chí đưa

Chị Yên còn cho biết, ngoài bé Cẩm Tú, chị còn có một niềm hạnh phúc khác là anh Lê Văn Hợp, chồng chị: dù trải qua bao khó khăn nhưng vẫn luôn ở bên cạnh để quan tâm, chăm lo, động viên mẹ con chị.

Hơn nữa chị Yên còn hãnh diện kể về niềm vui mình đã làm được điều tốt không chỉ cho mình, cho gia đình mình, mà còn đã thực sự nên gương sáng “cho người và cho đời”:

Hôm nọ, tôi còn chứng kiến chuyện một chị hàng xóm định tự tử vì xích mích với chồng nhưng rồi mẹ chị ấy nói, mà phải nhìn cái Yên mà học tập. Khi có con, người ta đâu còn được sống cho mình mà phải sống vì con. Nghe xong, chị hàng xóm không còn muốn tự tử nữa. Tôi bỗng thấy vui vì biết, ít nhiều câu chuyện của mình đã có chút tác động đến mọi người xung quanh.²⁴

Chị Yên cho biết, mơ ước lớn nhất của chị lúc này là được sống lâu hơn để có thể cảm nhận được sự khôn lớn, trưởng thành của con:

tin, câu chuyện về người phụ nữ mang tên Yên đã được hàng triệu người biết tới và sẵn lòng giúp đỡ.

²⁴ Ibid. Chị Yên nói mình rất vui khi biết câu chuyện của mình đã có những tác động tốt đến người xung quanh.

Dù không thể tự tay chăm sóc, chỉ bảo cho con nhưng tôi có thể dùng trái tim để cảm nhận. Hơn nữa bé vẫn biết tôi là mẹ và khi học nói, bé đã yêu quý gọi tiếng mẹ đầu tiên. Chỉ cần ngần ấy thôi đã khiến tôi khao khát được sống biết nhường nào.²⁵

Có người nói sự hy sinh của chị dành cho con là một câu chuyện cổ tích thời hiện đại. Nhưng chị Yên lại cho rằng, việc hy sinh đôi mắt hay tính mạng để cứu con, chẳng qua chỉ là bản năng sẵn có của người được làm mẹ, đến độ nếu có phải hy sinh ngàn lần, chị nghĩ, chị cũng sẽ luôn sẵn lòng:

Có thể nhiều người thấy cảm động bởi trong xã hội hiện nay, chuyện bỏ thai là quá phổ biến. Nhưng với riêng tôi thì khác. Dù chỉ ở trong bụng một ngày, tôi vẫn tin đó là một linh hồn, là giọt máu của mình. Mà đã là con mình thì chuyện hy sinh để cứu nó là trách nhiệm của người làm mẹ.²⁶

Chút ghi nhận từ *Tông sắc Misericordiae vultus*

Đức Thánh cha Phanxicô đưa ra một số “định nghĩa” dành cho lòng thương xót, với sự nhấn mạnh: lòng thương xót “không phải là một dấu chỉ của sự nhu nhược, nhưng đúng hơn là phẩm tính

²⁵ Ibid.

²⁶ Ibid.

toàn năng của Thiên Chúa”.²⁷ Theo đó, rất cần phải nhấn mạnh đến sự cấp thiết phải loan báo và làm chứng về lòng thương xót trong thế giới ngày nay với một “lòng hăng say mới mẻ và bằng một hoạt động mục vụ được đổi mới”.

Tông sắc Dung mạo thương xót (Misericordiae vultus) chỉ dạy rõ ràng rằng, lòng thương xót chính là: (1) con đường liên kết Thiên Chúa với con người, mở rộng tâm hồn cho niềm hy vọng được yêu thương mãi mãi, mặc cho những giới hạn do tội lỗi; (2) luật căn bản ở trong tâm hồn mỗi người; (3) xà nhà nâng đỡ cuộc sống của Giáo hội; và (4) lý tưởng sống, là tiêu chuẩn xác định xem niềm tin có đáng tin nhiệm hay không.

Vậy để sống tinh thần Năm Thánh, *Tông sắc Dung mạo thương xót* đưa ra một số chỉ dẫn thực hành: (1) Đi hành hương;²⁸ (2) Không xét đoán để

²⁷ Lòng thương xót của Thiên Chúa là “vĩnh cửu” vì “đời đời con người sẽ luôn ở dưới cái nhìn thương xót của Chúa Cha”. Trong Chúa Giêsu, “tất cả đều nói về lòng thương xót và không gì bị thiếu sự cảm thương”, vì “con người của Chúa Giêsu không là gì khác hơn là tình thương, một tình thương trao ban nhưng không”.

²⁸ Theo đó, hành hương là một “dấu chỉ nói lên sự kiện cả lòng thương xót cũng là một mục tiêu cần đạt tới, lòng thương xót đòi hỏi sự dấn thân và hy sinh”.

khỏi bị xét đoán;²⁹ (3) Cởi mở tâm hồn;³⁰ (4) Thực thi bác ái;³¹ và (5) Gia tăng sáng kiến cầu nguyện “24 giờ cho Chúa”.³²

Qua hệ thống tổ chức

Thường thì hệ thống tổ chức các cộng đoàn lòng Chúa thương xót tại các giáo phận được hoạt động theo các cấp: cấp giáo phận, cấp liên giáo hạt, cấp giáo hạt, và cấp giáo xứ.

Cấp giáo phận

Ban chấp hành của cộng đoàn ở cấp này được gọi đầy đủ là Ban Chấp hành Cộng đoàn Lòng Chúa Thương Xót Giáo phận.

Ban thường vụ của cộng đoàn ở cấp giáo phận cần có: một vị trưởng ban, nhiều vị phó ban, một

²⁹ Trái lại, hãy sẵn lòng tha thứ, hãy chấm dứt tật nói hành nói xấu, tránh những lời nói ghen tương, phân bì, hãy đón nhận điều tốt lành nơi người khác.

³⁰ Nghĩa là, hãy mở lòng đối thoại với môi trường sống xung quanh, mang lại sự an ủi, cảm thương, liên đới và đặc biệt quan tâm đến những người đang sống trong tình trạng bấp bênh, đau khổ, bị tước đoạt nhân phẩm.

³¹ Nghĩa là, hãy “thức tỉnh lương tâm ngái ngủ của chúng ta trước thảm trạng nghèo đói”.

³² Nghĩa là, hãy gia tăng việc cầu nguyện và thống hối với Bí tích Hòa Giải là bí tích giúp “động chạm một cách cụ thể đến lòng thương xót cao cả của Thiên Chúa”.

số vị phụ trách liên hạt, một vị thư ký, một vị thủ quỹ. Cộng đoàn cũng cần có những vị phụ trách các tiểu ban chuyên môn: tiểu ban phụng tự, tiểu ban bác ái-xã hội, tiểu ban truyền bá Phúc âm, tiểu ban tuyên huấn và tiểu ban thông tin.³³

Cấp liên giáo hạt

Ban chấp hành của cộng đoàn ở cấp này được gọi đầy đủ là Ban Chấp hành Cộng đoàn Lòng Chúa Thương Xót Liên Giáo hạt.

Ban thường vụ của cộng đoàn ở cấp liên giáo hạt cần có: một vị trưởng ban, nhiều vị phó ban (có thể có một số vị phụ trách liên giáo xứ thuộc nhiều giáo hạt), một vị thư ký, một vị thủ quỹ. Cộng đoàn cũng cần có những vị phụ trách các tiểu ban chuyên môn: tiểu ban phụng tự, tiểu ban bác ái-xã hội, tiểu ban truyền bá Phúc âm, tiểu ban tuyên huấn và tiểu ban thông tin.³⁴

³³ Để tiện việc tổ chức, vị trưởng ban chấp hành của cộng đoàn cấp giáo phận cũng là trưởng ban thường vụ với các tiểu ban chuyên môn. Các thành viên tham gia vào ban chấp hành nên là đại biểu từ nhiều giáo hạt khác nhau.

³⁴ Để tiện việc tổ chức, vị trưởng ban chấp hành của cộng đoàn cấp liên giáo hạt cũng là trưởng ban thường vụ với các tiểu ban chuyên môn. Các thành viên tham gia vào ban chấp hành nên là đại biểu từ nhiều giáo xứ thuộc các giáo hạt khác nhau.

Cấp giáo hạt

Ban chấp hành của cộng đoàn ở cấp này được gọi đầy đủ là Ban Chấp hành Cộng đoàn Lòng Chúa Thương Xót Giáo hạt.

Ban thường vụ của cộng đoàn ở cấp giáo hạt cần có: một vị trưởng ban, nhiều vị phó ban (có thể có một số vị phụ trách liên giáo xứ trong một giáo hạt), một vị thư ký, một vị thủ quỹ. Cộng đoàn cũng cần có những vị phụ trách các tiểu ban chuyên môn: tiểu ban phụng tự, tiểu ban bác ái-xã hội, tiểu ban truyền bá Phúc âm, tiểu ban tuyên huấn và tiểu ban thông tin.³⁵

Cấp giáo xứ

Ban chấp hành của cộng đoàn ở cấp này được gọi đầy đủ là Ban Chấp hành Cộng đoàn Lòng Chúa Thương Xót Giáo xứ.

Ban thường vụ của cộng đoàn ở cấp giáo xứ cần có: một vị trưởng ban, một hoặc hai vị phó ban, một vị thư ký, một vị thủ quỹ. Cộng đoàn cũng cần có những vị phụ trách các tiểu ban chuyên môn: tiểu ban phụng tự, tiểu ban bác ái-xã

³⁵ Để tiện việc tổ chức, vị trưởng ban chấp hành của cộng đoàn cấp giáo hạt cũng là trưởng ban thường vụ với các tiểu ban chuyên môn. Các thành viên tham gia vào ban chấp hành nên là đại biểu từ nhiều giáo xứ khác nhau.

hội, tiểu ban truyền bá Phúc âm, tiểu ban tuyên huấn và tiểu ban thông tin.³⁶

Được hưởng ơn toàn xá³⁷

Ân xá chứng tỏ rằng “sự tha thứ của Thiên Chúa đối với các tội lỗi của chúng ta không có giới hạn”.³⁸ Đức Giáo hoàng Gioan Phaolô II đã quyết định ban cho các tín hữu – với những điều kiện thường lệ là xưng tội, rước lễ và cầu nguyện theo ý Đức Giáo hoàng – được hưởng ơn toàn xá trong

³⁶ Để tiện việc tổ chức, vị trưởng ban chấp hành của cộng đoàn cấp giáo xứ cũng là trưởng ban thường vụ với các tiểu ban chuyên môn. Các thành viên tham gia vào ban chấp hành nên là đại biểu từ nhiều giáo họ, giáo khu khác nhau.

³⁷ Ôn toàn xá hay ơn đại xá là ơn tha tất cả mọi hình phạt do tội lỗi mà phải đền (tội lỗi thì do Bí tích Hòa Giải thứ tha). Người được hưởng ơn toàn xá khi chết, nếu chưa phạm thêm tội nào khác, sẽ được lên thiên đàng ngay, như trường hợp chết liền sau khi được rửa tội (bằng nước), hay trường hợp được phúc tử đạo (rửa tội bằng máu).

³⁸ Trong bí tích hòa giải, tội lỗi được xóa bỏ nhờ ơn tha thứ của Thiên Chúa; với ân xá, tội nhân được giải thoát khỏi mọi tàn tích do hậu quả của tội, giúp thụ nhân gia tăng khả năng hành động trong tình bác ái, tăng trưởng trong tình thương, thay vì lại sa ngã phạm tội.

ngày kính lòng Chúa thương xót vào Chúa nhật II Phục Sinh hàng năm.³⁹

Cụ thể, ơn toàn xá được ban cho bất kỳ Kitô hữu nào – quyết tâm từ bỏ mọi quyền luyến tội lỗi kể cả tội nhẹ và tham dự vào các việc đạo đức tôn vinh lòng Chúa thương xót hay ít là đọc Kinh Lạy Cha, Kinh Tin Kính và kêu cầu lòng Chúa thương xót trước sự hiện diện của Minh Thánh Chúa được trưng bày công khai hoặc giữ trong nhà tạm – vào ngày Chúa nhật thứ hai sau lễ Phục Sinh (tức là Chúa nhật kính lòng Chúa thương xót tại bất kỳ nhà thờ Công giáo nào).⁴⁰

Liên quan đến sinh hoạt cộng đoàn

Còn nhớ cách đây không lâu, từ ngày 21 đến ngày 23 tháng 3 năm 2012, có khoảng 100 tham dự viên gồm các linh mục linh hướng và các thành viên ban chấp hành các cộng đoàn lòng Chúa thương xót từ nhiều giáo phận,⁴¹ đã tựu về Nhà

³⁹ Quyết định trên đây được công bố trong Sắc lệnh của Tòa Ân giải Tối cao và được đăng trên báo L'Osservatore Romano (Quan sát viên Rôma) của Tòa thánh.

⁴⁰ Sắc lệnh khẳng định rằng ơn toàn xá được ban với những điều kiện thường lệ là xưng tội, rước lễ và cầu nguyện theo ý Đức Giáo hoàng.

⁴¹ Gồm: Tổng Giáo phận Sài Gòn-TP. HCM, Tổng Giáo phận Huế, Giáo phận Bà Rịa, Giáo phận Bùi Chu, Giáo

Hành Hương của Tổng Giáo phận Sài Gòn-TP. HCM (Bãi Dâu, Vũng Tàu) để họp mặt và tham dự buổi tĩnh tâm Mùa Chay.

Mở đầu là lời khai mạc của Linh mục Gioan Baotixita Võ Văn Ánh, Tổng Linh hướng Cộng đoàn Lòng Chúa Thương Xót Tổng Giáo phận Sài Gòn-TP. HCM.⁴² Theo ngài, ba điểm cốt lõi của Phong trào Lòng Chúa Thương Xót có thể được xem là “cái kiềng Lòng Chúa Thương Xót” hoặc “tam giác Lòng Chúa Thương Xót”, thể hiện ra thành các đặc tính sau: thỉnh cầu, thực thi và tín thác (gọi tắt là đặc tính “3T”).

Theo đó: (1) “Thỉnh cầu” nói đến ở đây là cầu nguyện với lòng Chúa thương xót, dù là cầu nguyện chung hay riêng; (2) Còn “thực thi” là thực hành lòng Chúa thương xót: ở đâu có đau khổ thì ở đó có lòng Chúa xót thương, đã được Chúa thương xót rồi thì phải thể hiện lòng Chúa xót thương đối với tha nhân; và (3) “Tín thác” nghĩa là tin tưởng vào lòng Chúa thương xót, dù tội lỗi đến đâu thì cũng đừng để mất lòng trông cậy: “Ở đâu tội lỗi đã

phận Mỹ Tho, Giáo phận Phan Thiết, Giáo phận Thanh Hóa, và Giáo phận Xuân Lộc.

⁴² Theo Linh mục Gioan Baotixita Võ Văn Ánh, các Cộng đoàn Lòng Chúa Thương Xót nói chung, đều xuất phát từ các hoạt động tông đồ giáo dân.

lan tràn, ở đó ân sủng càng chứa chan gấp bội” (Rm 5,20).⁴³

Trong hai ngày họp mặt và tĩnh tâm, các tham dự viên đại diện các cộng đoàn lòng Chúa thương xót của các giáo phận đã trình bày về sinh hoạt nội bộ, về các hoạt động tông đồ của cộng đoàn lòng Chúa thương xót tại nơi mình sinh sống.⁴⁴

Sau đó các tham dự viên được chia thành bốn nhóm để thảo luận hai câu hỏi sau: (1) Qua phần trình bày của các giáo phận, những điểm tích cực nào cần ghi nhận, gìn giữ và phát huy, những điểm nào cần sửa đổi? và (2) Việc họp nhất các cộng đoàn Lòng Chúa Thương Xót để hình thành Cộng đoàn Lòng Chúa Thương Xót Liên Giáo phận có cần thiết không; họp nhất như thế nào?

⁴³ Ai càng tội lỗi thì càng đáng hưởng nhờ lòng Chúa thương xót, vì chính Chúa Giêsu đã bỏ 99 con chiên “ngoan” ở lại trong đàn mà đi tìm một con chiên “không ngoan” lạc xa đàn (x. Mt 18,12-14; Lc 15,4-7).

⁴⁴ Đây là lần đầu tiên có sự quy tụ đông các tham dự viên gồm các cha linh hướng và các thành viên ban chấp hành các cộng đoàn lòng Chúa thương xót từ nhiều giáo phận. Đặc biệt lần này, có 10 linh mục linh hướng trong số các tham dự viên; các ngài đã cùng soạn thỉnh nguyện thư kính gửi Đức Hồng y Gioan Baotixita Phạm Minh Mẫn và các đức giám mục để xin Hội đồng Giám mục Việt Nam phê chuẩn “Cộng đoàn Lòng Chúa Thương Xót”.

Tìm câu trả lời

Rất nhiều ý tưởng được nêu ra và luận bàn. Một số ý tưởng chính yếu được ghi lại sau đây cho rằng khía cạnh tình yêu-xót thương (*merciful love, amour miséricordieux*) hết sức cần thiết đối với thời đại hiện nay. Nghĩa là, theo kiểu nói của Thánh kinh và trong cái nhìn đương đại, Thiên Chúa chính là tình yêu-xót thương.⁴⁵ Thật vậy,

- Thời đại ngày nay đánh mất “ý thức tội lỗi”, muốn loại bỏ Thiên Chúa ra khỏi cuộc sống. Một số người vẫn ý thức có tội nhưng lại ngã lòng trông cậy (không tin tưởng vào lòng Chúa thương xót).
- Còn nhớ, việc sùng kính Thánh Tâm Chúa Giêsu có từ thế kỷ XI, nhưng mãi đến thế kỷ XVI vẫn còn là những hoạt động sùng kính “riêng tư”, thường liên kết với lòng sùng kính Năm Dấu Thánh Chúa Giêsu.⁴⁶

⁴⁵ 1Ga 4,8.

⁴⁶ Lễ Thánh Tâm Chúa Giêsu đầu tiên được cử hành ngày 31-8-1670 ở Rennes, Pháp, nhờ nỗ lực của Linh mục Jean Eudes (1602-1680). Tại Rennes, lòng sùng kính Thánh Tâm Chúa Giêsu lan rộng, nhờ thị kiến của Thánh nữ Margaret Maria Alacoque (1647-1690) mà lòng sùng kính Thánh Tâm Chúa Giêsu có cơ hội thuận tiện hơn để lan rộng trên toàn cầu.

- Năm 1980, Đức Giáo hoàng Gioan-Phaolô II với *Thông điệp Thiên Chúa giàu lòng thương xót (Dives in misericordia)* đã chính thức loan truyền và cổ võ mạnh mẽ cho Phong trào Lòng Chúa Thương Xót, đồng thời công bố Chúa nhật II Phục Sinh là lễ mừng kính Lòng Chúa Xót Thương.⁴⁷
- Trong thực tế, sau mỗi chục Kinh Mân Côi, Giáo hội vẫn có lời nguyện nhấn mạnh đến lòng Chúa thương xót: “Lạy Chúa Giêsu, xin tha tội chúng con, xin cứu chúng con khỏi lửa hỏa ngục, xin đem các linh hồn lên thiên đàng, nhất là những linh hồn cần đến lòng Chúa thương xót hơn”. Hơn nữa, trong mỗi thánh lễ, lòng Chúa thương xót cũng được kêu cầu nhiều lần (kinh thú nhận, kinh thương xót, kinh Chiên Thiên Chúa...)⁴⁸
- Thiên Chúa là Tình Yêu, là Vị Thẩm Phán Nhân Hậu.⁴⁹ khi trình bày về tình yêu của

⁴⁷ Lm. Micae Sopocho (Ba Lan), linh mục giải tội cho Thánh nữ Faustina có thể được coi là người có công đầu tiên trong việc truyền bá lòng Chúa thương xót, đặc biệt là khi được bổ nhiệm (1933) làm tuyên úy cho Dòng Nữ tử Đức Mẹ Từ Bi (Sisters of Our Lady of Mercy) ở Vilnius (Lithuania).

⁴⁸ Giáo hội luôn thực hành, nhắc nhớ và đề cao lòng Chúa thương xót đầy thôi!

⁴⁹ X. 1Ga 4,8.16.

Thiên Chúa, Thánh Tâm của Chúa... thì phải chăng cũng là lúc nói đến chính lòng thương xót của Thiên Chúa.⁵⁰

- Khi bị đóng đinh vào thập tự giá, Chúa Giêsu vẫn không chấp tội nhân loại;⁵¹ Người thông cảm với sự yếu đuối của nhân loại và cho là nhân loại “lầm không biết việc mình làm”, sẵn sàng tha thứ ngay cả khi con người chưa xin: “Khi đến nơi gọi là ‘Đồi Sọ’, họ đóng đinh Người vào thập tự giá, cùng lúc với hai tên gian phi, một tên bên phải, một tên bên trái. Bấy giờ Đức Giêsu cầu nguyện rằng: ‘Lạy Cha, xin tha cho họ, vì họ không biết việc họ làm’”.⁵²

⁵⁰ Một vị linh mục phát biểu: “Máu còn chảy là tim còn đập, tim còn đập là còn yêu, mà yêu theo ‘kiểu’ của Chúa Giêsu tức là yêu với lòng thương xót. Đặc biệt, Chúa Giêsu thể hiện tình yêu thương (lòng Chúa thương xót) bằng phương thức Bí tích Thánh Thể. Theo đó, cách tự nhiên, chúng ta cần sám hối, giao hòa với Thiên Chúa qua Bí tích Hòa Giải để được sống kết hiệp với Người trong Bí tích Thánh Thể. Vậy, tình yêu của Chúa, Thánh Tâm của Chúa, Bí tích Hòa giải, Bí tích Thánh Thể... đều có liên quan mật thiết với nhau. Đây cũng là nền tảng để phát triển Phong trào Lòng Chúa Thương Xót”.

⁵¹ X. Mt 27,33-35; Mc 15,22-24; Ga 19,17-18,23-24.

⁵² Lc 23,33-34.

- Lòng Chúa thương xót luôn lớn hơn tội lỗi của cả thế giới: những câu Thánh kinh trích dẫn sau đây có sử dụng cụm từ “thương xót”, được xem là một trong những dẫn chứng rất tốt về căn cội, khởi thủy và sự tiến triển của lòng Chúa thương xót, cách riêng dụ ngôn Người cha nhân hậu (hoặc Đứa con hoang đàng) trong Tân ước; tất cả đều là những bằng chứng hùng hồn về lòng Chúa xót thương.⁵³

1. ¹¹ Rồi Đức Giê-su nói tiếp: “Một người kia có hai con trai.¹² Người con thứ nói với cha rằng: “Thưa cha, xin cho con phần tài sản con được hưởng. Và người cha đã chia của cải cho hai con.¹³ Ít ngày sau, người con thứ thu góp tất cả rồi trốn đi phương xa. Ở đó anh ta sống phóng đãng, phung phí tài sản của mình.¹⁴ “Khi anh ta đã ăn tiêu hết sạch, thì lại xảy ra trong vùng ấy một nạn đói khủng khiếp. Và anh ta bắt đầu lâm cảnh túng thiếu,¹⁵ nên phải đi ở đợ cho một người dân trong vùng; người này sai anh ta ra đồng chăn heo.¹⁶ Anh ta ao

⁵³ X. Lc 15,11-31. Một vài ý kiến “đơn sơ mà khả thi và hiệu quả” cho rằng: có ba cấp độ hoặc ba cách sống tình thần lòng Chúa thương xót đối với tha nhân: (1) Làm việc thương xót bằng mọi hình thức có thể; (2) Nếu không thể làm việc thương xót thì nói lời thương xót (lời động viên, khích lệ); (3) Nếu không thể tỏ lòng thương xót qua việc làm hoặc lời nói thì cầu nguyện (ai cũng có thể làm).

ước lấy đậu muông heo ăn mà nhét cho đầy bụng, nhưng chẳng ai cho.¹⁷ Bây giờ anh ta hồi tâm và tự nhủ: “Biết bao nhiêu người làm công cho cha ta được cơm dư gạo thừa, mà ta ở đây lại chết đói!¹⁸ Thôi, ta đứng lên, đi về cùng cha và thừa với người: “Thưa cha, con thật đắc tội với Trời và với cha,¹⁹ chẳng còn đáng gọi là con cha nữa. Xin coi con như một người làm công cho cha vậy.²⁰ Thế rồi anh ta đứng lên đi về cùng cha.²¹ Bây giờ người con nói rằng: “Thưa cha, con thật đắc tội với Trời và với cha, chẳng còn đáng gọi là con cha nữa.²² Nhưng người cha liền bảo các đầy tớ rằng: “Mau đem áo đẹp nhất ra đây mặc cho cậu, xỏ nhẫn vào ngón tay, xỏ dép vào chân cậu,²³ rồi đi bắt con bê đã vỗ béo làm thịt để chúng ta mở tiệc ăn mừng!²⁴ Vì con ta đây đã chết mà nay sống lại, đã mất mà nay lại tìm thấy. Và họ bắt đầu ăn mừng.²⁵ Lúc ấy người con cả của ông đang ở ngoài đồng. Khi anh ta về gần đến nhà, nghe thấy tiếng đàn ca nhảy múa,²⁶ liền gọi một người đầy tớ ra mà hỏi xem có chuyện gì.²⁷ Người ấy trả lời: “Em cậu đã về, và cha cậu đã làm thịt con bê béo, vì gặp lại cậu ấy mạnh khỏe”.²⁸ Người anh cả liền nổi giận và không chịu vào nhà. Nhưng cha cậu ra năn nỉ.²⁹ Cậu trả lời cha: “Cha coi, đã bao nhiêu năm trời con hầu hạ cha, và

chẳng khi nào trái lệnh, thế mà chưa bao giờ cha cho lấy được một con dê con để con ăn mừng với bạn bè.³⁰ Còn thằng con của cha đó, sau khi đã nuốt hết của cải của cha với bạn điếm, nay trở về, thì cha lại giết bê béo ăn mừng!”³¹ Nhưng người cha nói với anh ta: “Con à, lúc nào con cũng ở với cha, tất cả những gì của cha đều là của con.³² Nhưng chúng ta phải ăn mừng, phải vui vẻ, vì em con đây đã chết mà nay lại sống, đã mất mà nay lại tìm thấy”.⁵⁴

2. Nay, tôi tớ ngài đây đã được đẹp lòng ngài, và ngài đã tỏ lòng thương lớn lao của ngài đối với tôi khi để cho tôi sống. Nhưng tôi không trốn lên núi được đâu, tai ương sẽ đuổi kịp, và tôi chết mất!⁵⁵
3. Ông Gia-cóp nói: “Không đâu! Nếu tôi được đẹp lòng ngài, thì xin ngài nhận tặng phẩm tay tôi biểu. Thật vậy, tôi đã nhìn thấy mặt ngài như nhìn thấy mặt Thiên Chúa, và ngài đã tỏ lòng thương đối với tôi”.⁵⁶
4. Xin Thiên Chúa toàn năng làm cho ông ấy chạnh lòng thương các con, mà để cho người

⁵⁴ Lc 15,11-32.

⁵⁵ St 19,19.

⁵⁶ St 33,10.

anh em kia và Ben-gia-min cùng về với các con. Còn cha, nếu phải mất con, thì cha đành chịu mất vậy!⁵⁷

5. Người là Đấng tạo thành trời đất với biển khơi cùng muôn loài trong đó. Người là Đấng giữ lòng trung tín mãi muôn đời, xử công minh cho người bị áp bức, ban lương thực cho kẻ đói ăn. Chúa giải phóng những ai tù tội, Chúa mở mắt cho kẻ mù loà.⁵⁸
6. Hãy tạ ơn Chúa vì Chúa nhân từ, muôn ngàn đời Chúa vẫn trọn tình thương. Ít-ra-en hãy nói lên rằng: muôn ngàn đời Chúa vẫn trọn tình thương. Nhà A-ha-ron hãy nói lên rằng: muôn ngàn đời Chúa vẫn trọn tình thương. Ai kính sợ Chúa hãy nói lên rằng: muôn ngàn đời Chúa vẫn trọn tình thương.⁵⁹
7. Phúc thay ai thương xót người, vì họ sẽ được Thiên Chúa xót thương.⁶⁰
8. Khi Đức Chúa, Thiên Chúa của anh (em), trao chúng cho anh (em) và anh (em) đánh bại chúng, thì anh (em) phải tru hiển chúng,

⁵⁷ St 43,14.

⁵⁸ Tv 146,6-8.

⁵⁹ Tv 118,1-4; x. Tv 136,1-26.

⁶⁰ Mt 5,7.

không được lập giao ước với chúng và không được thương xót chúng.⁶¹

9. Đừng để bất cứ vật tru hiến nào còn dính lại trong tay anh (em). Như vậy Đức Chúa sẽ nguôi cơn thịnh nộ, Người sẽ tỏ lòng từ bi và thương xót anh (em), sẽ làm cho anh (em) nên đông đúc, như đã thề với cha ông anh (em).⁶²
10. Vua Sa-un nói: “Xin Đức Chúa chúc phúc cho các người, vì các người đã động lòng thương xót tôi.”⁶³
11. Vua trả lời: “Bao lâu đứa bé còn sống, ta ăn chay và khóc lóc vì ta tự bảo: “Biết đâu Đức Chúa sẽ thương xót ta và đứa bé sẽ sống!”⁶⁴
12. ... tha cho dân tội xúc phạm đến Ngài cũng như mọi tội phản bội đối với Ngài; xin Ngài tỏ lòng thương xót họ trước mặt quân chiến thắng, khiến chúng cũng phải thương xót họ.⁶⁵
13. Thật vậy, nếu anh em trở lại với Đức Chúa, thì các anh em của anh em và con cháu của anh em sẽ gặp được lòng thương xót trước

⁶¹ Đnl 7,2.

⁶² Đnl 13,18.

⁶³ 1Sm 23,21.

⁶⁴ 2Sm 12,22.

⁶⁵ 1V 8,50.

mặt quân chiến thắng và sẽ được tro về đất này: vì Đức Chúa, Thiên Chúa của anh em, là Đấng từ bi nhân hậu, Người sẽ không ngoảnh mặt làm ngơ, nếu anh em trở lại vời người.”⁶⁶

14. Đức Chúa, Thiên Chúa của tổ tiên họ vẫn không ngừng sai sứ giả của Người đến cảnh cáo họ, vì Người hằng thương xót dân và thánh điện của Người.⁶⁷
15. Tôi bảo các thầy Lê-vi phải tự thanh tẩy và đến canh cửa thành để thánh hoá ngày sa-bát. Lạy Thiên Chúa của con, lại cũng vì những điều đó, xin nhớ đến con, xin mở lượng hải hà thương xót con!⁶⁸
16. Tô-bi-a nói: “Cháu sẽ không ăn uống gì kể từ bây giờ, cho đến khi chú định đoạt về chuyện của cháu.” Ông Ra-gu-ên nói: “Thì chú đang làm đây. Em nó được gả cho cháu là chiếu theo phán quyết của sách Mô-sê, và em nó được gả cho cháu cũng là do Trời định. Vậy cháu hãy đón nhận cô em cháu đây. Từ nay, cháu là anh nó và nó là em của cháu. Từ hôm nay và mãi mãi, nó được gả cho cháu. Con ơi! Đức Chúa trên trời sẽ cho chúng con đêm nay

⁶⁶ 2Sbn 30,9.

⁶⁷ 2Sbn 36,15.

⁶⁸ Nkm 13,22.

được toại nguyện; Người sẽ thương xót và cho chúng con được bình an.”⁶⁹

17. Chúc tụng Chúa đã thương xót hai người con một này, lạy Chúa Tể, xin cho chúng được hưởng lòng xót thương và ơn cứu độ, để chúng được sống trọn cuộc đời trong niềm hoan lạc và lòng xót thương!⁷⁰
18. Người đánh phạt vì anh em làm điều gian ác, nhưng rồi lại thương xót anh em hết thảy mà quy tụ anh em về từ giữa chư dân, nơi anh em đã bị phân tán.⁷¹
19. Phần tôi, giữa cảnh lưu đày, xin xưng tụng Chúa và làm cho dân tội lỗi biết rằng: Người là Đấng cao cả quyền năng. Tội nhân hỡi, mau quay đầu trở lại, trước Thánh Nhan, hãy ăn ở ngay lành. Biết đâu Người chẳng ưng chẳng nhận mà đủ thương xót phạt anh em?⁷²
20. Nhưng một lần nữa, Thiên Chúa sẽ lại thương xót họ, đưa họ trở về đất Ít-ra-en. Họ sẽ kiến thiết lại Nhà Thiên Chúa tuy không phải như lần đầu, trong khi đợi chờ thời gian tới hội viên mãn. Lúc đó, từ chốn lưu đày, họ sẽ đều

⁶⁹ Tb 7,12.

⁷⁰ Tb 8,17.

⁷¹ Tb 13,5.

⁷² Tb 13,8.

trở về, và sẽ xây cất Giê-ru-sa-lem thật tráng lệ, và trong thành, Nhà Thiên Chúa sẽ được xây dựng, như lời các ngôn sứ Ít-ra-en đã tiên báo.⁷³

21. Tô-bi-a nói: “Cháu sẽ không ăn uống gì kể từ bây giờ, cho đến khi chú định đoạt về chuyện của cháu.” Ông Ra-gu-ên nói: “Thì chú đang làm đây. Em nó được gả cho cháu là chiếu theo phán quyết của sách Mô-sê, và em nó được gả cho cháu cũng là do Trời định. Vậy cháu hãy đón nhận cô em cháu đây. Từ nay, cháu là anh nó và nó là em của cháu. Từ hôm nay và mãi mãi, nó được gả cho cháu. Con ơi! Đức Chúa trên trời sẽ cho chúng con đêm nay được toại nguyện; Người sẽ thương xót và cho chúng con được bình an.”⁷⁴
22. Chúc tụng Chúa đã thương xót hai người con một này lạy Chúa Tể, xin cho chúng được hưởng lòng xót thương và ơn cứu độ, để chúng được sống trọn cuộc đời trong niềm hoan lạc và lòng xót thương!⁷⁵
23. Người đánh phạt vì anh em làm điều gian ác, nhưng rồi lại thương xót anh em hết thảy

⁷³ Tb 14,5.

⁷⁴ Tb 7,12.

⁷⁵ Tb 8,17.

mà quy tụ anh em về từ giữa chư dân, nơi anh em đã bị phân tán.⁷⁶

24. Phần tôi, giữa cảnh lưu đày, xin xưng tụng Chúa và làm cho dân tội lỗi biết rằng: Người là Đấng cao cả quyền năng. Tội nhân hối, mau quay đầu trở lại, trước Thánh Nhan, hãy ăn ở ngay lành. Biết đâu Người chẳng ưng chẳng nhận mà đủ thương xót phận anh em?⁷⁷
25. Nhưng một lần nữa, Thiên Chúa sẽ lại thương xót họ, đưa họ trở về đất Ít-ra-en. Họ sẽ kiến thiết lại Nhà Thiên Chúa tuy không phải như lần đầu, trong khi đợi chờ thời gian tới hồi viên mãn. Lúc đó, từ chốn lưu đày, họ sẽ đều trở về, và sẽ xây cất Giê-ru-sa-lem thật tráng lệ, và trong thành, Nhà Thiên Chúa sẽ được xây dựng, như lời các ngôn sứ Ít-ra-en đã tiên báo.⁷⁸
26. Lạy Đức Chúa là Thiên Chúa trên trời, xin Chúa thấy cho: chúng thật là kiêu ngạo; xin thương xót giống nòi chúng con đang phải nhục nhã, và hôm nay, xin đoái nhìn gương

⁷⁶ Tb 13,5.

⁷⁷ Tb 13,8.

⁷⁸ Tb 14,5.

mặt những người đã được thánh hiến cho Chúa.⁷⁹

27. Rồi ông Út-di-gia nói với họ: “Này anh em, can đảm lên! Chúng ta hãy kiên nhẫn cầm cự năm ngày nữa; trong thời gian ấy, Đức Chúa, Thiên chúa chúng ta sẽ ngoảnh mặt lại thương xót chúng ta, vì Người sẽ chẳng bỏ rơi chúng ta mãi mãi.⁸⁰
28. Bà Giu-đi-tha nói với họ thật to: “Hãy ca ngợi Thiên Chúa! Hãy ca ngợi Người, hãy ca ngợi Thiên Chúa! Người đã không rút lại lòng thương xót của Người đối với nhà Ít-ra-en, nhưng đêm nay đã dùng tay tôi mà nghiền nát kẻ thù của chúng ta”.⁸¹
29. Ông Moóc-đo-khai trao cho ông bản sao sắc chỉ đã công bố ở Su-san nhằm huỷ diệt họ, mục đích là cho bà Ét-te xem bản sao đó và biết các sự việc. Ông Moóc-đo-khai cũng nhấn bà phải vào châu vua để xin vua tỏ lòng nhân hậu và khẩn nài vua thương xót dân tộc bà. Ông nhấn rằng: (8a) “Con hãy nhớ lại thuở hàn vi của con, những ngày con đã được chính tay cha nuôi dưỡng. Người chiếm địa vị

⁷⁹ Gđt 6,19.

⁸⁰ Gđt 7,30.

⁸¹ Gđt 13,14.

thứ nhì trong vương quốc là Ha-man đã đề nghị vua chống lại chúng ta, nhằm dẫn chúng ta đến chỗ chết. (8b) Con hãy cầu khẩn Chúa và xin vua thương tình tha chết cho chúng ta”.⁸²

30. ... nói : “Xin ngài đừng xử với chúng tôi theo các việc gian ác của chúng tôi, nhưng theo lòng thương xót của ngài.”⁸³
31. Biết chuyện ấy, ông Giê-rê-mi-a trách mắng họ: “Nơi ấy chẳng ai được biết cho đến khi Thiên Chúa tập hợp dân lại và tỏ lòng thương xót họ.”⁸⁴
32. Như Người đã hứa trong Lê Luật. Vì thế, chúng tôi hy vọng rằng chẳng bao lâu nữa, chính Thiên Chúa sẽ thương xót và tập hợp chúng tôi lại từ khắp tứ phương thiên hạ về Nơi Thánh, bởi vì Người đã cứu chúng tôi khỏi những tai hoạ lớn lao và thanh tẩy Nơi Thánh này.⁸⁵
33. Về việc khôi phục Đền Thờ lừng danh khắp nơi, về việc giải phóng thành, về Lê Luật bị huỷ bỏ nay sắp được tái lập, về việc Đức

⁸² Et 4,8.

⁸³ 1Mcb 13,46.

⁸⁴ 2Mcb 2,7.

⁸⁵ 2Mcb 2,18.

Chúa mở lượng từ bi thương xót tất cả mọi người.⁸⁶

34. Vì thế Người chẳng bao giờ rút lại lòng thương xót dành cho chúng ta; Người có dùng tai hoạ để giáo dục dân Người, thì cuối cùng Người vẫn không bỏ rơi.⁸⁷
35. Sau khi lấy khí giới của địch và thu hồi chiến lợi phẩm, họ mừng ngày sa-bát, hết lòng chúc tụng và ngợi khen Đức Chúa, vì chính ngày hôm đó Người đã cứu thoát họ, đã mở lòng thương xót họ.⁸⁸
36. Xin thương tôi, xin thương xót tôi, hỡi các anh là những người bè bạn, vì chính tay Thiên Chúa đã đánh tôi!⁸⁹
37. Lạy Thiên Chúa là đèn trời soi xét, khi con kêu, nguyện Chúa đáp lời. Lúc ngặt nghèo, Chúa đã mở lối thoát cho con, xin thương xót nghe lời con cầu khẩn.⁹⁰

⁸⁶ 2Mcb 2,22.

⁸⁷ 2Mcb 6,16.

⁸⁸ 2Mcb 8,27.

⁸⁹ G 19,21.

⁹⁰ Tv 4,2.

38. Con đã thưa cùng Chúa: Lạy Chúa, xin thương xót và chữa lành con, quả thật con đắc tội với Ngài.⁹¹
39. Nhưng phần Ngài, lạy Chúa, xin thương xót và nâng con trở dậy, để con trả chúng mỗi hận này.⁹²
40. Xin thương xót con cùng, lạy Thiên Chúa, vì người ta giày xéo thân con, và suốt ngày tấn công chèn ép.⁹³
41. Xin thương xót con cùng, lạy Thiên Chúa, xin Ngài thương xót con, này con đến ẩn náu bên Ngài; dưới bóng Ngài, này con ẩn náu, tới khi nào hết tai hoạ khổ đau.⁹⁴
42. Lạy Chúa, xin trở lại! Ngài đợi đến bao giờ? Xin chạnh lòng thương xót những tôi tớ Ngài đây.⁹⁵
43. Chính Ngài sẽ đứng dậy và thương xót Xi-on, vì nay đã đến thời thi ân giáng phúc.⁹⁶

⁹¹ Tv 41,5.

⁹² Tv 41,11.

⁹³ Tv 56,2.

⁹⁴ Tv 57,2.

⁹⁵ Tv 90,13.

⁹⁶ Tv 102,14.

44. Lạy Chúa, lòng thương xót của Ngài thật bao la, theo quyết định của Ngài, xin cho con được sống.⁹⁷
45. Nhưng phần Ngài, lạy Thiên Chúa chúng con, Ngài tốt lành, chân thật và kiên nhẫn, lấy lòng thương xót mà cai quản muôn loài.⁹⁸
46. Người thương xót bao nhiêu, thì cũng hạch tội bấy nhiêu: Người xét xử ai nấy tùy theo việc họ làm.⁹⁹
47. Ai đo lường được Người mạnh mẽ quyền năng đến đâu? Ai dám kể ra lòng thương xót của Người?¹⁰⁰
48. Bởi thế Đức Chúa kiên nhẫn với chúng, và đổ tràn xuống trên chúng lòng thương xót của Người.¹⁰¹
49. Con người thì thương xót cận thân, còn Đức Chúa xót thương mọi xác phàm. Người trách cứ, sửa sai, dạy dỗ, và dẫn đưa, như mục tử dẫn đàn chiên.¹⁰²

⁹⁷ Tv 119,156.

⁹⁸ Kn 15,1.

⁹⁹ Hc 16,12.

¹⁰⁰ Hc 18,5.

¹⁰¹ Hc 18,11.

¹⁰² Hc 18,13.

50. Đẹp thay lòng thương xót của Người giữa buổi gian truân, khác chi mây trời đổ mưa thời nắng hạn!¹⁰³
51. Ước chi tâm hồn các bạn được hoan hỷ, vì Đức Chúa đầy lòng thương xót từ bi, và các bạn đừng xấu hổ khi ca tụng Người.¹⁰⁴
52. Quân ấy sẽ dùng cung nỏ nghiền nát các thiếu niên, không thương xót con cái của lòng dạ người ta, không nhìn những đứa trẻ mà thương hại.¹⁰⁵
53. Lạy Đức Chúa, xin thương xót chúng con, chúng con trông cậy vào Ngài. Mỗi buổi sáng, xin Ngài nên cánh tay nâng đỡ chúng con; xin cứu độ chúng con trong lúc ngặt nghèo.¹⁰⁶
54. Ta đã nộp cơn thịnh nộ với dân Ta, đã hạ nhục cơ nghiệp của Ta, trao nó vào tay người. Nhưng người chẳng hề đem lòng thương xót chúng; cả trên người già nua, người đã đặt một cái ách thật nặng.¹⁰⁷

¹⁰³ Hc 35,24.

¹⁰⁴ Hc 51,29.

¹⁰⁵ Is 13,18.

¹⁰⁶ Is 33,2.

¹⁰⁷ Is 47,6.

55. Chúng sẽ không phải đói phải khát, không bị khí nóng và mặt trời hành hạ, vì Đấng thương xót chúng sẽ hướng dẫn và đưa chúng đến những suối nước tuôn trào.¹⁰⁸
56. Trong một thời gian ngắn, Ta đã ruồng bỏ ngươi, nhưng vì lòng thương xót vô bờ, Ta sẽ đón ngươi về tái hợp.¹⁰⁹
57. Núi có đồi có đồi, đồi có chuyên có lay, tình nghĩa của Ta đối với ngươi vẫn không thay đổi, giao ước hoà bình của Ta cũng chẳng chuyên lay, Đức Chúa là Đấng thương xót ngươi phán như vậy.¹¹⁰
58. Tôi xin nhắc lại ân nghĩa Đức Chúa, dâng lời ca tụng Đức Chúa, vì tất cả những gì Đức Chúa đã thực hiện cho chúng tôi vì lòng nhân hậu lớn lao của Người đối với nhà Ít-ra-en, vì những gì Người đã thực hiện, bởi lòng Người đầy thương xót và lăm nghĩa giàu ân.¹¹¹
59. Ai còn thương xót ngươi, hỡi Giê-ru-sa-lem? Ai còn thương cảm cho ngươi? Ai còn quay gót lại để vấn an ngươi?¹¹²

¹⁰⁸ Is 49,10.

¹⁰⁹ Is 54,7.

¹¹⁰ Is 54,10.

¹¹¹ Is 63,7.

¹¹² Gr 15,5.

60. Vì Đức Chúa phán thế này: Người đừng vào nhà hiếu dự tiệc tang, đừng rên rỉ khóc thương chúng, bởi vì Ta không còn cho chúng được hưởng bình an, tín thành và lòng thương xót của Ta nữa, - sấm ngôn của Đức Chúa.¹¹³
61. Ngài tỏ lòng thương xót mọi người, nhưng phạt tội cha ông nơi đàn con cháu. Thiên Chúa vĩ đại và uy hùng, danh Ngài là Đức Chúa các đạo binh.¹¹⁴
62. Ta sẽ cho các người gặp được lòng thương xót và khiến nó thương xót các người và cho các người trở về đất nước các người.¹¹⁵
63. Đừng chừa lại một xạ thủ giương cung nào, cũng đừng để ai tự hào vì áo giáp của nó. Đừng thương xót các thanh niên Ba-ben, quân đội của nó, hãy diệt cho hết!¹¹⁶
64. Lượng từ bi Đức Chúa đâu đã cạn, lòng thương xót của Người mãi không vơi.¹¹⁷
65. Vì tình nghĩa với bạn thân Ngài là Áp-ra-ham, với tôi tớ Ngài là I-xa-ác, và kẻ Ngài thánh

¹¹³ Gr 16,5.

¹¹⁴ Gr 32,18.

¹¹⁵ Gr 42,12.

¹¹⁶ Gr 51,3.

¹¹⁷ Ac 3,22.

hoá là Ít-ra-en, xin Ngài đừng rút lại lòng thương xót đã dành cho chúng con.¹¹⁸

66. Nhưng xin Ngài tỏ lòng nhân hậu và lòng thương xót vô biên của Ngài khi Ngài đối xử với chúng con.¹¹⁹
67. Ta lại giải thoát nó khỏi quyền lực âm phủ sao, lại chuộc nó khỏi thần chết ư? Tử khí nơi đâu rồi, hỡi Thần Chết? Nọc độc của ngươi đâu, hỡi Âm ty? Ta nhắm mắt không còn thương xót nữa.¹²⁰
68. Giữa tiền đình và tế đàn, các tư tế phụng sự Đức Chúa hãy than khóc và nói rằng: “Lạy Đức Chúa, xin đủ lòng thương xót dân Ngài! Xin đừng để gia nghiệp của Ngài phải nhục nhã và nên trò cười cho dân ngoại! Chẳng lẽ các dân lại được cố mà nói: Thiên Chúa của chúng ở đâu rồi?”¹²¹
69. Người sẽ lại thương xót chúng ta, tội lỗi chúng ta, Người chà đạp dưới chân. Mọi lỗi lầm chúng ta, Người ném xuống đáy biển.¹²²

¹¹⁸ Đn 3,35.

¹¹⁹ Đn 3,42.

¹²⁰ Hs 13,14.

¹²¹ Ge 2,17.

¹²² Mk 7,19.

70. Vì thế, Đức Chúa phán thế này: Ta sẽ trở về Giê-ru-sa-lem mà thương xót nó. Đền Thờ của Ta sẽ được xây dựng lại ở đó - sấm ngôn của Đức Chúa các đạo binh - và dây đo sẽ lại được giăng trên Giê-ru-sa-lem.¹²³
71. Đức Chúa các đạo binh phán thế này: Hãy xét xử thật công minh, hãy lấy lòng nhân ái và thương xót mà xử sự với nhau.¹²⁴
72. Quả thật, Ta chẳng còn thương xót dân cư xứ này nữa, sấm ngôn của Đức Chúa. Và đây, chính Ta sẽ trao mỗi người vào tay người lân cận và vào tay vua của nó; những người này sẽ tàn phá xứ sở, nhưng Ta sẽ chẳng cứu một ai khỏi tay chúng.¹²⁵
73. Đang khi Đức Giê-su ra khỏi nơi đó, thì có hai người mù đi theo kêu lên rằng: “Lạy Con Vua Đa-vít, xin thương xót chúng tôi!”¹²⁶
74. ... và nói: “Thưa Ngài, xin thương xót con trai tôi, vì cháu bị kinh phong và bệnh tình nặng lắm: nhiều lần ngã vào lửa, và cũng nhiều lần ngã xuống nước.”¹²⁷

¹²³ Dcr 1,16.

¹²⁴ Dcr 7,9.

¹²⁵ Dcr 11,6.

¹²⁶ Mt 9,27.

¹²⁷ Mt 17,15.

75. ... thì đến lượt người, người không phải thương xót đồng bạn, như chính ta đã thương xót người sao?¹²⁸
76. Đòi nợ tới đòi kia, Chúa hằng thương xót những ai kính sợ Người.¹²⁹
77. Người thông luật trả lời: “Chính là kẻ đã thực thi lòng thương xót đối với người ấy.” Đức Giê-su bảo ông ta: “Ông hãy đi, và cũng hãy làm như vậy”.¹³⁰
78. Ba dụ ngôn về lòng thương xót của Thiên Chúa¹³¹
79. Bấy giờ ông ta kêu lên: “Lạy tổ phụ Áp-ra-ham, xin thương xót con, và sai anh La-da-rô nhúng đầu ngón tay vào nước, nhỏ trên lưỡi con cho mát; vì ở đây con bị lửa thiêu đốt khổ lắm!¹³²
80. Còn người thu thuế thì đứng đằng xa, thậm chí chẳng dám ngước mắt lên trời, nhưng vừa

¹²⁸ Mt 18,33.

¹²⁹ Lc 1,50.

¹³⁰ Lc 10,37.

¹³¹ Lc 15,1.

¹³² Lc 16,24.

đắm ngực vừa thưa rằng: “Lạy Thiên Chúa, xin thương xót con là kẻ tội lỗi.”¹³³

81. Quả vậy, Thiên Chúa đã phán với ông Mô-sê: Ta muốn thương xót ai thì thương xót, muốn cảm thương ai thì cảm thương.¹³⁴
82. Vậy Thiên Chúa thương xót ai là tùy ý Người, và làm cho ai ra cứng cổ cũng tùy ý Người.¹³⁵
83. ... họ cũng thế: nay họ không vâng phục Thiên Chúa, vì Người thương xót anh em, nhưng đó là để chính họ cũng được thương xót.¹³⁶
84. Quả thế, Thiên Chúa đã giam hãm mọi người trong tội không vâng phục, để thương xót mọi người.¹³⁷
85. Thưa anh em, vì Thiên Chúa thương xót chúng ta, tôi khuyên nhủ anh em hãy hiến dâng thân mình làm của lễ sống động, thánh thiện và đẹp lòng Thiên Chúa. Đó là cách

¹³³ Lc 18,13.

¹³⁴ Rm 9,15.

¹³⁵ Rm 9,18.

¹³⁶ Rm 11,31.

¹³⁷ Rm 11,32.

thức xứng hợp để anh em thờ phượng Người.¹³⁸

86. Còn các dân ngoại có được tôn vinh Thiên Chúa, thì đó là do lòng thương xót của Người, như có lời chép: Vì thế giữa muôn dân con cất lời cảm tạ, dâng điệu hát cung đàn ca mừng danh thánh Chúa.¹³⁹
87. Chúc tất cả những ai sống theo quy tắc ấy, và chúc Ít-ra-en của Thiên Chúa được hưởng bình an và lòng thương xót của Người.¹⁴⁰
88. Nhưng Thiên Chúa giàu lòng thương xót và rất mực yêu mến chúng ta....¹⁴¹
89. Trái lại, phải đối xử tốt với nhau, phải có lòng thương xót và biết tha thứ cho nhau, như Thiên Chúa đã tha thứ cho anh em trong Đức Ki-tô.¹⁴²
90. Thật vậy, anh ấy ôm nặng gần chết; nhưng Thiên Chúa đã thương xót anh, không những thương xót anh mà còn thương xót cả tôi nữa,

¹³⁸ Rm 12,1.

¹³⁹ Rm 15,9.

¹⁴⁰ Gl 6,16.

¹⁴¹ Ep 2,4.

¹⁴² Ep 4,32.

để tôi khỏi buồn phiền vì hết chuyện này đến chuyện khác.¹⁴³

91. ... gửi anh Ti-mô-thê, người con tôi đã sinh ra trong đức tin. Xin Thiên Chúa là Cha và xin Đức Ki-tô Giê-su, Chúa chúng ta, ban cho anh ân sủng, lòng thương xót và sự bình an.¹⁴⁴
92. ... gửi anh Ti-mô-thê, người con yêu dấu. Xin Thiên Chúa là Cha và xin Đức Giê-su Ki-tô, Chúa chúng ta, ban cho anh được ân sủng, lòng thương xót và sự bình an.¹⁴⁵
93. Xin Chúa tỏ lòng thương xót gia đình anh Ô-nê-xi-phô-rô, vì đã nhiều lần anh làm cho tôi lên tinh thần, và đã không hổ thẹn vì tôi phải mang xiềng xích.¹⁴⁶
94. Vì Thiên Chúa không thương xót khi xét xử kẻ không biết thương xót. Còn ai thương xót, thì chẳng quan tâm đến việc xét xử.¹⁴⁷
95. Thiên Chúa là Cha và Đức Giê-su Ki-tô là Con Chúa Cha sẽ cho chúng ta được hưởng ân

¹⁴³ Pl 2,27.

¹⁴⁴ 1Tm 1,2.

¹⁴⁵ 2Tm 1,2.

¹⁴⁶ 2Tm 1,16.

¹⁴⁷ Gcb 2,13.

sủng, lòng thương xót và bình an, trong sự thật và tình thương.¹⁴⁸

96. ... hãy cố gắng sống mãi trong tình thương của Thiên Chúa, hãy chờ đợi lòng thương xót của Đức Giê-su Ki-tô, Chúa chúng ta, để được sống đời đời.¹⁴⁹

Hướng dẫn từ *Thông điệp Dives in misericordia*

Để tìm hiểu nội dung *Thông điệp Thiên Chúa giàu lòng thương xót (Dives in misericordia)*, việc nghiên cứu sự xuất hiện của 253 lần sử dụng những từ ngữ *merciful, merciless, mercy, mercies* (01 lần sử dụng từ *merciless*, 05 lần sử dụng từ *mercies*, 29 lần sử dụng từ *merciful*, và 218 lần sử dụng từ *mercy*) sẽ thực sự góp phần giúp người đọc hiểu biết khá đầy đủ; đồng thời – với ơn Chúa – sẽ thúc giục người đọc sẵn lòng đem ra thực hành nội dung rất phong phú và hữu ích của thông điệp.

Tuy nhiên, trong phạm vi bài chia sẻ về tình yêu Thiên Chúa – Tình yêu-xót thương trong cái nhìn đương đại... – với cách gọi, cách nhìn và cách ứng dụng một khía cạnh rất độc đáo của tình yêu Thiên Chúa: “tình yêu-xót thương” thì chỉ 19 lần trích dẫn dưới đây về việc sử dụng từ *merciful* trong *merciful love (amour miséricordieux)* xem ra

¹⁴⁸ 2Ga 1,3.

¹⁴⁹ Gđ 1,21.

cũng đã có thể cung cấp một số ý niệm “đương đại” một cách cần thiết; và vì thế, rất hợp thời.

Đặc biệt hơn, cùng với những mạc khải tuyệt vời của Thánh kinh về “Thiên Chúa là tình yêu”,¹⁵⁰ như đã trình bày ở trên, các trích dẫn rất ý nghĩa sau đây từ *Thông điệp Thiên Chúa giàu lòng thương xót* sẽ cho chúng ta cơ hội được tái khẳng định đâu là niềm tin đích thực của ta. Hoặc ta cũng có thể nói niềm tin đích thực của ta đặt vào đâu, vào ai... qua việc cùng “chung lưng đấu cật” để sống đạo, chung lòng tìm hiểu thêm và chung lời tuyên xưng mạnh mẽ: Thiên Chúa là tình yêu, là Đấng giàu lòng thương xót.

Và phải chăng theo suy luận đó, chúng ta cũng sẽ hoàn toàn có thể khẳng định: “Thiên Chúa là tình yêu-xót thương”?

1. APV II 3,28

- *At the same time, by becoming for people a model of **merciful** love for others, Christ proclaims by His actions even more than by His words that call to mercy which is one of the essential elements of the Gospel ethos. (II 3,28)*

¹⁵⁰ 1Ga 4,16.

- *En même temps, devenant pour les hommes le modèle de l'amour **miséricordieux** envers les autres, le Christ proclame, par ses actes plus encore que par ses paroles, l'appel à la miséricorde qui est une des composantes essentielles de la morale de l'Évangile. (II 3,28)*
- *Đồng thời, khi trở nên gương mẫu cho con người về **tình yêu-xót thương** đối với người khác, bằng việc làm nhiều hơn lời nói, Đức Kitô công bố lời mời gọi có lòng thương xót là một trong những yếu tố cốt yếu của đạo đức Tin mừng. (II 3,28)*

2. APV V 8,9

- *According to the words once written in the prophecy of Isaiah,¹⁵¹ this program consisted in the revelation of **merciful** love for the poor, the suffering and prisoners, for the blind, the oppressed and sinners. (V 8,9)*
- *Conformément aux paroles de l'ancienne prophétie d'Isaïe ¹⁵², ce programme consistait dans la révélation de l'amour **miséricordieux** envers les pauvres, ceux qui souffrent, les pri-*

¹⁵¹ Cf. Is 35:5; 61:1-3.

¹⁵² Cf. Is 35,5; 61,1-3.

sonniers, envers les aveugles, les opprimés et les pécheurs. (V 8,9)

- Căn cứ vào những lời tiên báo xưa của Isaia,¹⁵³ chương trình này hệ tại việc mạc khải **tình yêu-xót thương** đối với những người nghèo túng, những kẻ đau khổ, những người bị giam cầm, những kẻ đui mù, những người bị áp bức và những tội nhân. (V 8,9)

3. APV V 8,13

- *The fact that Christ “was raised the third day”¹⁵⁴ constitutes the final sign of the messianic mission, a sign that perfects the entire revelation of **merciful** love in a world that is subject to evil. (V 8,13)*
- *Le fait que le Christ “est ressuscité le troisième jour”¹⁵⁵ est le signe qui marque l’achèvement de la mission messianique, signe qui est le couronnement de la révélation complète de l’amour **miséricordieux** dans un monde soumis au mal. (V 8,13)*

¹⁵³ X. Is 35,5; 61,1-3.

¹⁵⁴ 1Cor 15:4.

¹⁵⁵ 1Co 15,4.

- Sự kiện Đức Kitô “ngày thứ ba đã trỗi dậy”¹⁵⁶ là dấu chỉ chung cuộc sứ mệnh cứu độ, dấu chỉ hoàn hảo hóa toàn bộ mạc khải về **tình yêu-xót thương** trong một thế gian bị lệ thuộc vào sự dữ. (V 8,13)

4. APV V 8,17

- *At its very center there is always the cross, for it is in the cross that the revelation of **merciful** love attains its culmination.* (V 8,17)
- *Au centre même de ce programme se tient toujours la croix, puisqu'en elle la révélation de l'amour **miséricordieux** atteint son sommet.* (V 8,17)
- Thập tự giá vẫn luôn trụ ngay giữa chương trình này, vì chính nơi thập tự giá mà mạc khải về **tình yêu-xót thương** đạt tới đỉnh cao nhất của mình. (V 8,17)

5. APV V 8,30

- *In His resurrection Christ has revealed the God of **merciful** love, precisely because He accepted the cross as the way to the resurrection.* (V 8,30)

¹⁵⁶ 1Cr 15,4.

- *Dans sa résurrection, le Christ a révélé le Dieu de l'amour **miséricordieux** justement parce qu'il a accepté la croix comme chemin vers la résurrection. (V 8,30)*
- Trong cuộc Phục Sinh của mình, Đức Kitô đã mạc khải Thiên Chúa của **tình yêu-xót thương** chính là bởi vì Người đã chấp nhận thập tự giá làm đường đưa tới sự sống lại. (V 8,30)

6. APV V 9,15

- *It was precisely this "**merciful**" love, which is manifested above all in contact with moral and physical evil, that the heart of her who was the Mother of the crucified and risen One shared in singularly and exceptionally—that Mary shared in. (V 9,15)*
- *A cet amour "**miséricordieux**", qui se manifeste surtout au contact du mal physique et moral, le cœur de celle qui fut la Mère du Crucifié et du Ressuscité participait d'une manière unique et exceptionnelle - Marie y participait. (V 9,15)*
- Tấm lòng của người là Mẹ Đấng bị đóng đinh và sống lại đã dự phần cách độc đáo và phi thường vào chính **tình yêu "lòng thương xót"** được biểu hiện trên hết tất cả khi tiếp xúc

với sự dữ thể lý và luân lý; Mẹ đã tham dự vào tình thương xót này. (V 9,15)

7. APV V 9,17

- *This revelation is especially fruitful because in the Mother of God it is based upon the unique tact of her maternal heart, on her particular sensitivity, on her particular fitness to reach all those who most easily accept the **merciful** love of a mother. (V 9,17)*
- *Cette révélation est particulièrement fructueuse, car, chez la Mère de Dieu, elle se fonde sur le tact particulier de son cœur maternel, sur sa sensibilité particulière, sur sa capacité particulière de rejoindre tous ceux qui acceptent plus facilement l'amour **miséricordieux** de la part d'une mère. (V 9,17)*
- Sự mạc khải này đặc biệt có kết quả bởi vì, nơi Mẹ Thiên Chúa, việc mạc khải dựa trên sự tế nhị có một không hai của tấm lòng người mẹ, trên sự mẫn cảm đặc biệt của Mẹ, trên sự thích hợp đặc biệt của Mẹ biết tìm tới tất cả những ai đón nhận cách dễ dàng nhất **tình yêu-xót thương** từ một người mẹ. (V 9,17)

8. APV VII 13,12

- *In fact, it is precisely this drawing close to Christ in the mystery of His Heart which enables us to dwell on this point—a point in a sense central and also most accessible on the human level—of the revelation of the **merciful** love of the Father, a revelation which constituted the central content of the messianic mission of the Son of Man. (VII 13,12)*
- *En effet, nous approcher du Christ dans le mystère de son cœur nous permet de nous arrêter sur ce point - point central en un certain sens, et en même temps le plus accessible au plan humain - de la révélation de l'amour **miséricordieux** du Père, qui a constitué le contenu central de la mission messianique du Fils de l'homme. (VII 13,12)*
- Quả thế, chính sự tiến lại gần Đức Kitô trong mầu nhiệm Thánh Tâm mà chúng ta có thể chú ý đến điểm có nghĩa là trung tâm và cũng là dễ gần nhất trên bình diện con người: sự mạc khải về **tình yêu-xót thương** của Cha, một mạc khải đã làm nên nội dung cốt yếu sứ vụ cứu độ của Con Người (*Son of Man*). (VII 13,12)

9. APV VII 14,4

- *Man attains to the **merciful** love of God, His mercy, to the extent that he himself is interiorly transformed in the spirit of that love towards his neighbor. (VII 14,4)*
- *L'homme parvient à l'amour **miséricordieux** de Dieu, à sa miséricorde, dans la mesure où lui-même se transforme intérieurement dans l'esprit d'un tel amour envers le prochain. (VII 14,4)*
- Con người đạt tới **tình yêu-xót thương** của Thiên Chúa là lòng khoan dung đến mức chính con người được biến cải nội tâm trong tinh thần của tình yêu thương hướng đến tha nhân. (VII 14,4)

10. APV VII 14,6

- *It consists in the constant discovery and persevering practice of love as a unifying and also elevating power despite all difficulties of a psychological or social nature: it is a question, in fact, of a **merciful** love which, by its essence, is a creative love. (VII 14,6)*
- *Il consiste dans la découverte constante et dans la mise en œuvre persévérante de l'amour en tant que force à la fois unifiante et*

*élevante, en dépit de toutes les difficultés psychologiques ou sociales: il s'agit, en effet, d'un amour **miséricordieux** qui est par essence un amour créateur.* (VII 14,6)

- Công việc hệ tại sự không ngừng khám phá và kiên trì thực thi tình thương vừa có sức hợp nhất vừa có sức nâng cao, bất chấp mọi khó khăn do bản chất tâm lý hay xã hội: trong thực tế đây là vấn đề của **tình yêu-xót thương** tự yếu tính, một tình thương sáng tạo. (VII 14,6)

11. APV VII 14,7

- *In reciprocal relationships between persons **merciful** love is never a unilateral act or process.* (VII 14,7)
- *L'amour **miséricordieux**, dans les rapports humains, n'est jamais un acte ou un processus unilatéral.* (VII 14,7)
- Trong các mối tương quan của con người với nhau, **tình yêu-xót thương** không bao giờ là hành vi hay tiến trình một chiều. (VII 14,7)

12. APV VII 14,9

- *In any case, he too can easily find himself in the position of the one who receives, who obtains a benefit, who experiences **merciful***

love; he too can find himself the object of mercy. (VII 14,9)

- *De toute manière, il peut facilement se retrouver lui aussi dans la situation de celui qui reçoit, qui obtient un bienfait, qui rencontre l'amour **miséricordieux**, qui se trouve être objet de miséricorde. (VII 14,9)*
- *Dẫu sao đi nữa, người cho cũng có thể dễ dàng gặp lại chính mình trong hoàn cảnh của người nhận, kẻ hưởng lợi, người được cảm nghiệm **tình yêu-xót thương**; chính người ấy cũng thấy mình là đối tượng của lòng xót thương. (VII 14,9)*

13. APV VII 14,13

- *An act of **merciful** love is only really such when we are deeply convinced at the moment that we perform it that we are at the same time receiving mercy from the people who are accepting it from us. (VII 14,13)*
- *Car elle est réellement un acte d'amour **miséricordieux** seulement lorsque, en la réalisant, nous sommes profondément convaincus que nous la recevons en même temps de ceux qui l'acceptent de nous. (VII 14,13)*

- Một hành động của **tình yêu-xót thương** chỉ thực sự là thể khi, ngay lúc thực hiện hành động ấy, chúng ta xác tín sâu xa rằng chúng ta cũng đồng thời đang được nhận hành động của tình thương xót từ chính những người chấp nhận hành động thương xót của chúng ta. (VII 14,13)

14. APV VII 14,14

- *If this bilateral and reciprocal quality is absent, our actions are not yet true acts of mercy, nor has there yet been fully completed in us that conversion to which Christ has shown us the way by His words and example, even to the cross, nor are we yet sharing fully in the magnificent source of **merciful** love that has been revealed to us by Him.* (VII 14,14)
- *Si cet aspect bilatéral et cette réciprocité font défaut, nos actions ne sont pas encore des actes authentiques de miséricorde; la conversion, dont le chemin nous a été enseigné par le Christ dans ses paroles et son exemple jusqu'à la croix, ne s'est pas encore pleinement accomplie en nous; et nous ne participons pas encore complètement à la source magnifique de l'amour **miséricordieux**, qui nous a été révélée en lui.* (VII 14,14)

- Nếu thiếu tính chất hai chiều và hỗ tương, thì những hành động của chúng ta chưa là những hành vi đích thực của lòng thương xót. Cũng vậy, sự cải tà quy chánh nơi chúng ta cũng chưa hoàn tất cách đầy đủ, vì phải là một cuộc hoán cải mà Đức Kitô bằng lời và gương sống của Người đã chỉ cho chúng ta con đường đi tới, thậm chí tới tận thập tự giá. Như thế chúng ta cũng chưa tham dự cách đầy đủ vào nguồn mạch kỳ diệu của **tình yêu-xót thương** đã được Đức Kitô mạc khải cho chúng ta. (VII 14,14)

15. APV VII 14,26

- *In every sphere of interpersonal relationships justice must, so to speak, be “corrected” to a considerable extent by that love which, as St. Paul proclaims, “is patient and kind” or, in other words, possesses the characteristics of that **merciful** love which is so much of the essence of the Gospel and Christianity. (VII 14,26)*
- *Celle-ci, dans toute la sphère des rapports entre hommes, doit subir pour ainsi dire une “refonte” importante de la part de l’amour qui est – comme le proclame saint Paul – “patient” et “bienveillant”, ou, en d’autres termes, qui porte en soi les caractéristiques*

*de l'amour **miséricordieux**, si essentielles pour l'Évangile et pour le christianisme. (VII 14,26)*

- Có thể nói rằng, trong mọi phạm vi các mối liên hệ giữa người với người, sự công bằng phải được tình thương “hiệu chỉnh” thật nhiều, tình thương mà Thánh Phaolô tuyên bố “là kiên nhẫn và nhân hậu”, hay nói khác đi, tình thương mang những đặc điểm của **tình yêu-xót thương**, vốn dĩ hết sức thiết yếu thuộc về Tin mừng và Kitô giáo. (VII 14,26)

16. APV VII 14,27

- *Let us remember, furthermore, that **merciful love** also means the cordial tenderness and sensitivity so eloquently spoken of in the parable of the prodigal son,¹⁵⁷ and also in the parables of the lost sheep and the lost coin.¹⁵⁸ (VII 14,27)*
- *Rappelons en outre que l'amour **miséricordieux** comporte aussi cette tendresse et cette sensibilité du cœur dont nous parle si éloquentement la parabole de l'enfant prodigue¹⁵⁹,*

¹⁵⁷ Cf. Lk 15:11-32.

¹⁵⁸ Cf. Lk 15:1-10.

¹⁵⁹ Cf. Lc 15,11-32.

*ou encore celles de la brebis et de la drachme perdues*¹⁶⁰. (VII 14,27)

- Hơn nữa, chúng ta hãy nhớ rằng **tình yêu-xót thương** cũng hàm nghĩa của sự dịu dàng và nhạy cảm chân tình, được nói tới cách hùng hồn trong dụ ngôn người con hoang đàng¹⁶¹ và cả nơi các dụ ngôn về con chiên lạc và đồng bạc bị mất.¹⁶² (VII 14,27)

17. APV VII 14,28

- *Consequently, merciful love is supremely indispensable between those who are closest to one another: between husbands and wives, between parents and children, between friends; and it is indispensable in education and in pastoral work.* (VII 14,28)
- *Aussi l'amour miséricordieux est-il indispensable surtout entre ceux qui sont les plus proches: entre les époux, entre parents et enfants, entre amis; il est indispensable dans l'éducation et la pastorale.* (VII 14,28)
- Vì thế, **tình yêu-xót thương** vô cùng cần thiết giữa những người thân cận nhất với nhau:

¹⁶⁰ Cf. Lc 15,1-10.

¹⁶¹ X. Lc 15,11-32.

¹⁶² X. Lc 15,1-10.

giữa vợ chồng, giữa cha mẹ và con cái, giữa bạn bè; **tình yêu-xót thương** ấy cần thiết trong việc giáo dục và trong công việc mục vụ. (VII 14,28)

18. APV VII 14,32

- *Society can become ever more human only if we introduce into the many-sided setting of interpersonal and social relationships, not merely justice, but also that “**merciful love**” which constitutes the messianic message of the Gospel. (VII 14,32)*
- *Le monde des hommes ne pourra devenir toujours plus humain que si nous introduisons dans le cadre multiforme des rapports interpersonnels et sociaux, en même temps que la justice, cet “**amour miséricordieux**” qui constitue le message messianique de l’Evangile. (VII 14,32)*
- Xã hội tất có thể sẽ ngày càng mang tính người hơn nếu chúng ta đưa vào môi trường đa dạng những mối tương quan liên vị cũng như xã hội không chỉ là công lý mà còn là “**tình yêu-xót thương**”; tình thương này làm nên sứ điệp cứu độ của Tin mừng. (VII 14,32)

19. APV VIII 15,28

- *The mystery of Christ, which reveals to us the great vocation of man and which led me to emphasize in the encyclical *Redemptor hominis* his incomparable dignity, also obliges me to proclaim mercy as God's **merciful** love, revealed in that same mystery of Christ. (VIII 15,28)*
- *Le mystère du Christ qui, en nous révélant la haute vocation de l'homme, m'a poussé à rappeler dans l'encyclique *Redemptor Hominis* sa dignité incomparable, m'oblige aussi à proclamer la miséricorde en tant qu'amour **miséricordieux** de Dieu révélé dans ce mystère. (VIII 15,28)*
- Mầu nhiệm Đức Kitô – mạc khải cho chúng ta ơn gọi cao trọng của con người, đã từng thúc đẩy tôi nhấn mạnh đến phẩm giá khôn sánh của con người trong *Thông điệp Redemptor hominis* – nay cũng buộc tôi công bố **tình yêu-xót thương** của Thiên Chúa được mạc khải trong chính mầu nhiệm ấy về Đức Kitô. (VIII 15,28)

Câu trả lời đầy đủ hơn

Một cách “tổng quát mà chi tiết”, với góc nhìn của *Thông điệp Thiên Chúa giàu lòng thương*

xót (Dives in misericordia), “... khi trở nên gương mẫu cho con người về tình yêu-xót thương đối với người khác, bằng việc làm nhiều hơn lời nói, Đức Kitô công bố lời mời gọi có lòng thương xót là một trong những yếu tố cốt yếu của đạo đức Tin mừng” (II 3,28); và (2) “... chương trình này hệ tại việc mạc khải tình yêu-xót thương đối với những người nghèo túng, những kẻ đau khổ, những người bị giam cầm, những kẻ đui mù, những người bị áp bức và những tội nhân” (V 8,9).

Theo đó: “Sự kiện Đức Kitô ‘ngày thứ ba đã trỗi dậy’¹⁶³ là dấu chỉ chung cuộc sứ mệnh cứu độ, dấu chỉ hoàn hảo hóa toàn bộ mạc khải về tình yêu-xót thương trong một thế gian bị lệ thuộc vào sự dữ” (V 8,13); và (2) “Thập tự giá vẫn luôn trụ ngay giữa chương trình này, vì chính nơi thập tự giá mà mạc khải về tình yêu-xót thương đạt tới đỉnh cao nhất của mình” (V 8,17).

Chẳng vậy mà, “Trong cuộc Phục Sinh của mình, Đức Kitô đã mạc khải Thiên Chúa của tình yêu-xót thương chính là bởi vì Người đã chấp nhận thập tự giá làm đường đưa tới sự sống lại” (V 8,30); thêm vào đó, khi nói về Đức Mẹ thì thông điệp cho rằng: “Tấm lòng của người là Mẹ Đáng bị đóng đinh và sống lại đã dự phần cách độc đáo và phi thường vào chính tình yêu “thương xót” được

¹⁶³ 1Cr 15,4.

biểu hiện trên hết tất cả khi tiếp xúc với sự dữ thể lý và luân lý; Mẹ đã tham dự vào tình thương xót này” (V 9,15); “Sự mặc khải này đặc biệt có kết quả bởi vì, nơi Mẹ Thiên Chúa, việc mặc khải dựa trên sự tế nhị có một không hai của tấm lòng người mẹ, trên sự mẫn cảm đặc biệt của Mẹ, trên sự thích hợp đặc biệt của Mẹ biết tìm tới tất cả những ai đón nhận cách dễ dàng nhất tình yêu-xót thương từ một người mẹ” (V 9,17).

Quả thế, “... chính sự tiến lại gần Đức Kitô trong mầu nhiệm Thánh Tâm mà chúng ta có thể chú ý đến điểm có nghĩa là trung tâm và cũng là dễ gần nhất trên bình diện con người: sự mặc khải về tình yêu-xót thương của Cha, một mặc khải đã làm nên nội dung cốt yếu sứ vụ cứu độ của Con Người (*Son of Man*)” (VII 13,12); hóa ra, “Con người đạt tới tình yêu-xót thương của Thiên Chúa là lòng khoan dung đến mức chính con người được biến cải nội tâm trong tinh thần của tình yêu thương hướng đến tha nhân” (VII 14,4).

Vậy, “Công việc hệ tại sự không ngừng khám phá và kiên trì thực thi tình thương vừa có sức hợp nhất vừa có sức nâng cao, bất chấp mọi khó khăn do bản chất tâm lý hay xã hội: trong thực tế đây là vấn đề của tình yêu-xót thương tự yếu tính, một tình thương sáng tạo” (VII 14,6)”; và “Trong các mối tương quan của con người với nhau, tình yêu-xót thương không bao giờ là hành vi hay tiến trình

một chiều” (VII 14,7); bởi vì, “Dẫu sao đi nữa, người cho cũng có thể dễ dàng gặp lại chính mình trong hoàn cảnh của người nhận, kẻ hưởng lợi, người được cảm nghiệm tình yêu-xót thương; chính người ấy cũng thấy mình là đối tượng của lòng xót thương” (VII 14,9).

Do đó, “Một hành động của tình yêu-xót thương chỉ thực sự là thế khi, ngay lúc thực hiện hành động ấy, chúng ta xác tín sâu xa rằng chúng ta cũng đồng thời đang được nhận hành động của tình thương xót từ chính những người chấp nhận hành động thương xót của chúng ta” (VII 14,13); và “Nếu thiếu tính chất hai chiều và hỗ tương, thì những hành động của chúng ta chưa là những hành vi đích thực của lòng thương xót. Cũng vậy, sự cải tà quy chánh nơi chúng ta cũng chưa hoàn tất cách đầy đủ, vì phải là một cuộc hoán cải mà Đức Kitô bằng lời và gương sống của Người đã chỉ cho chúng ta con đường đi tới, thậm chí tới tận thập tự giá. Như thế chúng ta cũng chưa tham dự cách đầy đủ vào nguồn mạch kỳ diệu của tình yêu-xót thương đã được Đức Kitô mạc khải cho chúng ta” (VII 14,14).

Có thể nói rằng, “... trong mọi phạm vi các mối liên hệ giữa người với người, sự công bằng phải được tình thương “hiệu chỉnh” thật nhiều, tình thương mà Thánh Phaolô tuyên bố “là kiên nhẫn và nhân hậu”, hay nói khác đi, tình thương mang

những đặc điểm của tình yêu-xót thương, vốn dĩ hết sức thiết yếu thuộc về Tin mừng và Kitô giáo” (VII 14,26); hơn nữa, ”... chúng ta hãy nhớ rằng tình yêu-xót thương cũng hàm nghĩa của sự dịu dàng và nhạy cảm chân tình, được nói tới cách hùng hồn trong dụ ngôn người con hoang đàng,¹⁶⁴ và cả nơi các dụ ngôn về con chiên lạc và đồng bạc bị mất”¹⁶⁵ (VII 14,27).

Vì thế, “... tình yêu-xót thương vô cùng cần thiết giữa những người thân cận nhất với nhau: giữa vợ chồng, giữa cha mẹ và con cái, giữa bạn bè; tình yêu-xót thương ấy cần thiết trong việc giáo dục và trong công việc mục vụ” (VII 14,28); theo đó, “Xã hội tất có thể sẽ ngày càng mang tính người hơn nếu chúng ta đưa vào môi trường đa dạng những mối tương quan liên vị cũng như xã hội không chỉ là công lý mà còn là “tình yêu-xót thương ”; tình thương này làm nên sứ điệp cứu độ của Tin mừng” (VII 14,32).

Thật vậy, “Mâu nhiệm Đức Kitô – mạc khải cho chúng ta ơn gọi cao trọng của con người, đã từng thúc đẩy tôi (Đức Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II) nhấn mạnh đến phẩm giá khôn sánh của con người trong *Thông điệp Redemptor hominis* – nay cũng buộc tôi công bố tình yêu-xót thương của

¹⁶⁴ Lc 15,11-32.

¹⁶⁵ Lc 15,1-10.

Thiên Chúa được mạc khải trong chính màu nhiệm
ấy về Đức Kitô” (VIII 15,28).

12-4-2015

Lm. Giuse Tạ Huy Hoàng
(sưu tập và biên soạn)